

روز جهانی زئونوزها

بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان

WORLD ZOOONOSES DAY

• ۱۵ تیرماه - 6 JULY •

بیانیه پایانی روز جهانی و ملی بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان (زئونوزها)

همزمان با گرامیداشت روز جهانی و ملی بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان (زئونوزها)، این نشست با حضور مدیران، مسئولان، استادان دانشگاه، پژوهشگران، کارشناسان و نمایندگان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه‌های علوم پزشکی، سازمان دامپزشکی کشور، ادارات کل دامپزشکی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، سازمان نظام دامپزشکی، مراکز تحقیقاتی، انجمن‌های علمی، سازمان‌های مردم‌نهاد و سایر دستگاه‌های ذیربط در تیر ماه ۱۴۰۵ به صورت حضوری و وبیناری برگزار گردید.

در این همایش ضمن بررسی آخرین وضعیت اپیدمیولوژیک بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان، دستاوردهای علمی، برنامه‌های ملی و بین‌المللی و چالش‌های موجود، بر ضرورت تقویت رویکرد "سلامت واحد (One Health)" به عنوان مؤثرترین راهبرد برای حفظ سلامت انسان، دام، حیات وحش و محیط زیست تأکید شد.

چالش اساسی؛ بیماری‌های زئونوز همچنان تهدیدی برای سلامت، امنیت غذایی و توسعه پایدار

با وجود پیشرفت‌های ارزشمند کشور در حوزه مراقبت، تشخیص، واکسیناسیون و کنترل بیماری‌های زئونوز، همچنان بیماری‌هایی نظیر هاری، تب مالت (بروسلوز)، تب خونریزی‌دهنده کریمه-کنگو (CCHF)، لیشمانیوز پوستی (سالک)، لیشمانیوز احشایی (کالا‌آزار)، سیاه‌زخم، کیست هیداتید، لپتوسپیروز و سایر بیماری‌های نوپدید و بازپدید از مهم‌ترین تهدیدهای سلامت عمومی، امنیت غذایی، اقتصاد دامپروری و توسعه پایدار کشور محسوب می‌شوند.

تغییرات اقلیمی، افزایش جابه‌جایی انسان و حیوان، گسترش شهرنشینی، تغییرات اکوسیستم، مقاومت‌های میکروبی، تغییر الگوی ناقلین، افزایش تماس انسان و حیات وحش و وقوع بیماری‌های نوپدید، ضرورت همکاری منسجم و هماهنگ تمامی دستگاه‌های اجرایی را بیش از پیش آشکار ساخته است.

یک جهان، یک سلامت، یک آینده

با هم برای پیشگیری از بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوانات

One World, One Health, One Future
Preventing Zoonoses Together

روز جهانی زئونوز ها

بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان

WORLD ZOOZNOSES DAY

• ۱۵ تیرماه - 6 JULY •

دستیابی به اهداف ملی و جهانی در کنترل بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان، تنها از طریق همکاری بین بخشی، سیاست گذاری مبتنی بر شواهد، مشارکت مردم و اجرای کامل رویکرد سلامت واحد امکان پذیر خواهد بود.

پیام همایش به سیاستگذاران

سلامت جامعه بدون کنترل بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان امکان پذیر نیست. از این رو از وزارتخانه های مرتبط مانند بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی، کشور، آموزش و پرورش، سازمان های دامپزشکی کشور، حفاظت محیط زیست و شهرداری ها و دهیاری ها، کمیسیون های بهداشت و درمان و کشاورزی مجلس شورای اسلامی، سازمان برنامه و بودجه و سایر دستگاه های اجرایی درخواست می شود:

- حذف هاری تا سال ۲۰۳۰ به عنوان یکی از اولویت های ملی سلامت مورد حمایت قرار گیرد و برنامه های ملی حذف مرگ انسان ناشی از هاری با تأمین منابع پایدار اجرا شود.
- پوشش واکسیناسیون دام علیه بروسلوز در سراسر کشور افزایش یافته و اعتبارات لازم برای خرید واکسن، مراقبت بیماری و جبران خسارت دامداران تأمین گردد.
- برنامه های ملی کنترل تب مالت، تب خونریزی دهنده کریمه-کنگو، سیاه زخم، کیست هیداتید و سایر بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان در قالب برنامه ای یکپارچه مبتنی بر رویکرد سلامت واحد، با همکاری وزارت بهداشت، سازمان دامپزشکی، سازمان حفاظت محیط زیست، شهرداری ها و دهیاری ها و سایر دستگاه های مسئول اجرا و پایش گردد.
- توسعه برنامه ملی کنترل لیشرمانیوز پوستی و احشایی از طریق تقویت مراقبت بیماری، کنترل ناقلین و مخازن، تشخیص و درمان به موقع، حمایت از پژوهش، تولید داخلی واکسن و سایر فرآورده های بیولوژیک و فناوری های نوین پیشگیری و کنترل در اولویت برنامه های ملی قرار گیرد.
- نظام مراقبت یکپارچه سلامت واحد با تبادل برخط اطلاعات بین دستگاه های ذیربط ایجاد و تقویت گردد.

یک جهان، یک سلامت، یک آینده

با هم برای پیشگیری از بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوانات

One World, One Health, One Future
Preventing Zoonoses Together

روز جهانی زئونوز ها

بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان

WORLD ZOOONOSSES DAY

• ۱۵ تیرماه - 6 JULY •

- شبکه آزمایشگاهی کشور، مراکز تشخیص سریع و سامانه های هشدار زودهنگام بیماری های زئونوز توسعه یابد.
- مدیریت علمی کنترل جمعیت سگ های بدون صاحب، واکسیناسیون سگ های صاحب دار و کنترل گردش ویروس هاری با رعایت اصول علمی، اخلاقی و زیست محیطی در دستور کار قرار گیرد.
- اعتبارات پایدار برای آموزش به ویژه برای ارتقا سواد سلامت و توانمندی کارکنان و کارشناسان، و ارتقای آزمایشگاه های مرجع در کنترل بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان اختصاص یابد.
- حمایت از تحقیقات، توسعه و انتقال فناوری های نوین، تولید داخلی و تأمین واکسن ها، فرآورده های بیولوژیک، کیت های تشخیص سریع و سایر فناوری های نوین مورد نیاز در برنامه های کنترل بیماری های زئونوز، به ویژه واکسن های مورد نیاز برای بیماری هایی نظیر هاری، بروسوز، شاربن و ... در حیوان و لیشمانیوز در انسان، در اولویت برنامه های ملی قرار گیرد و زمینه همکاری با مراکز علمی و شرکت های دانش بنیان برای توسعه این محصولات فراهم شود.
- برنامه های سازگاری با تغییرات اقلیمی و اثرات آن بر بیماری های ناقل محور و زئونوز در سیاست های ملی سلامت لحاظ گردد.

پیام همایش به جامعه علمی

جامعه علمی کشور نقشی بی بدیل در ارتقای سلامت عمومی دارد. این همایش بر موارد زیر تأکید می نماید:

- توسعه پژوهش های مشترک میان علوم پزشکی، دامپزشکی، محیط زیست و علوم پایه
- انجام مطالعات ملی بار بیماری و عوامل خطر بیماری های زئونوز
- توسعه مدل های پیش بینی بیماری ها با بهره گیری از هوش مصنوعی، علوم داده و اپیدمیولوژی نوین
- ارتقای همکاری های علمی منطقه ای و بین المللی
- حمایت از تحقیقات کاربردی در زمینه واکسن، تشخیص سریع، مقاومت ضد میکروبی و کنترل ناقلین

یک جهان، یک سلامت، یک آینده

با هم برای پیشگیری از بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوانات

One World, One Health, One Future
Preventing Zoonoses Together

روز جهانی زئونوزها

بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان

WORLD ZOOZNOSES DAY

• ۱۵ تیرماه - 6 JULY •

- تولید شواهد علمی جهت پشتیبانی از سیاست گذاری های ملی

پیام همایش به کارکنان نظام سلامت، دامپزشکی و محیط زیست

پزشکان، دامپزشکان، کارشناسان بهداشت، متخصصان آزمایشگاه، کارشناسان محیط زیست، مراقبین سلامت، بهورزان و کارکنان شبکه های دامپزشکی، ستون اصلی برنامه های کنترل بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان هستند.

این همایش بر موارد زیر تأکید می کند:

- تقویت بیماریابی فعال و گزارش دهی سریع
- تبادل آمار و اطلاعات بیماری ها در تمامی سطوح
- ارتقا آموزش های تخصصی و توانمندسازی کارکنان در سطوح ارائه خدمات
- برنامه ریزی مداوم برای افزایش سواد سلامت جامعه به ویژه گروه های هدف
- رعایت کامل اصول ایمنی زیستی و حفاظت فردی
- تقویت همکاری میان مراکز بهداشت، دامپزشکی و محیط زیست
- آمادگی برای پاسخ سریع به طغیان های بیماری
- اجرای مراقبت مبتنی بر خطر در مناطق پرخطر کشور

پیام همایش به شهرداری ها، دهیاری ها و مدیریت شهری

شهرداری ها و دهیاری ها نقش مهمی در کنترل بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان دارند.

این همایش بر ضرورت:

- مدیریت علمی و انسانی جمعیت سگ های بدون صاحب

یک جهان، یک سلامت، یک آینده

با هم برای پیشگیری از بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوانات

One World, One Health, One Future
Preventing Zoonoses Together

روز جهانی زئونوز ها

بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان

WORLD ZOOONOSES DAY

• ۱۵ تیرماه - 6 JULY •

- ارتقای بهداشت محیط شهری و روستایی
- ساماندهی پسماندها و جلوگیری از دسترسی حیوانات به منابع آلوده
- همکاری با دامپزشکی در اجرای برنامه های واکسیناسیون
- توسعه آموزش های عمومی شهروندان

تأکید می نماید.

پیام همایش به مردم

سلامت جامعه با مشارکت مردم تحقق می یابد.

از همه هم وطنان درخواست می شود:

- پس از هرگونه حیوان گزیدگی فوراً به مراکز پیشگیری و درمان هاری مراجعه نمایند .
- از مصرف شیر و لبنیات غیرپاستوریزه خودداری کنند .
- از خرید گوشت خارج از کشتارگاه های مجاز اجتناب نمایند .
- نسبت به واکسیناسیون حیوانات خانگی و دام های خود اقدام کنند .
- از تماس غیرضروری با حیوانات ولگرد و حیات وحش پرهیز نمایند .
- اصول بهداشت فردی و ایمنی شغلی را در تماس با دام رعایت کنند .
- در برنامه های آموزشی و کنترل بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان مشارکت فعال داشته باشند .

چشم انداز همایش

کنترل بیماری های زئونوز در گرو سلامت واحد، حکمرانی مبتنی بر شواهد، مشارکت مردمی، همکاری بین بخشی، توسعه فناوری و سرمایه گذاری پایدار است.

چشم انداز مشترک عبارت است از:

یک جهان، یک سلامت، یک آینده

با هم برای پیشگیری از بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوانات

One World, One Health, One Future
Preventing Zoonoses Together

روز جهانی زئونوز ها

بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان

WORLD ZOOZNOSES DAY

• ۱۵ تیرماه - 6 JULY •

- استقرار کامل نظام ملی سلامت واحد در کشور
- حذف مرگ انسان ناشی از هاری تا سال ۲۰۳۰
- کاهش چشمگیر بروز تب مالت در کشور
- افزایش پایدار پوشش واکسیناسیون بروسلوز دام
- کاهش بار بیماری لیشمانیوز پوستی (حذف لیشمانیوز پوستی نوع شهری) و احشایی
- فراهم سازی زیرساخت های لازم برای بهره گیری از واکسن ها و سایر ابزارهای نوین پیشگیری و مبارزه با ناقل و مخازن، همگام با پیشرفت های علمی جهان
- کنترل مؤثر CCHF، سیاه زخم و کیست هیداتید در بخش دامی و انسانی با شناسایی کامل بیماری و تبادل داده ها و اقدام به موقع
- ارتقای آمادگی کشور در برابر بیماری های نوپدید و بازپدید

سخن پایانی

در همایش روز جهانی و ملی بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان، ضمن اعلام آمادگی برای توسعه همکاری های علمی، اجرایی و بین بخشی، از تمامی دستگاه های مسئول درخواست گردید تا اجرای مفاد این بیانیه را در اولویت برنامه های خود قرار داده و گزارش پیشرفت اقدامات را به صورت سالانه منتشر نمایند.

سلامت انسان، سلامت حیوان و سلامت محیط زیست سه ضلع جدایی ناپذیر امنیت سلامت و توسعه پایدار هستند و تنها با هم افزایی همه دستگاه ها و مشارکت مردم می توان آینده ای عاری از مرگ ناشی از هاری و با حداقل بار سایر بیماری های زئونوز {کاهش بروز بیماری تب مالت، کاهش بروز و میزان کشندگی CCHF، حذف لیشمانیوز انتروپونتیک (نوع شهری) و تداوم روند کاهش بروز لیشمانیوز زئونوتیک (نوع روستایی)، کاهش بروز کیست هیداتید و لپتوسپیروزیس} با جامعه ای سالم، ایمن و تاب آور برای کشور عزیز رقم زد.

یک جهان، یک سلامت، یک آینده

با هم برای پیشگیری از بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوانات

One World, One Health, One Future
Preventing Zoonoses Together